

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-53-08

Druk nr 473
Warszawa, 23 kwietnia 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Art. 1. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) uchyla się ust. 5,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy członek rodziny przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie uwzględnia się osoby przebywającej w tej instytucji.”,

c) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu

Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.²⁾).

9. W przypadku gdy rodzina lub osoba ucząca się uzyskuje dochody z gospodarstwa rolnego oraz dochody pozarolnicze, dochody te sumuje się.”;

2) w art. 7:

a) dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.”;

3) w art. 10 w ust. 5 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, w żłobku albo w przedszkolu, z wyjątkiem:

a) dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności przebywającego w żłobku albo w przedszkolu z powodów terapeutycznych,

b) dziecka przebywającego w zakładzie opieki zdrowotnej,

oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;”;

4) w art. 15b:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.”;

5) w art. 16:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.”,

- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- 5a. Osobie, o której mowa w ust. 2, zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.”;
- 6) w art. 17:
- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Przy ustalaniu dochodu, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia się również dziecko, którego niepełnosprawność uprawnia do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, nawet jeżeli posiada ono własne dziecko.”,
- b) w ust. 5:
- w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) została umieszczona w rodzinie zastępczej albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem zakładów opieki zdrowotnej;”,
 - dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) na osobę wymagającą opieki członek rodziny jest uprawniony do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką za granicą, chyba że

przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.”;

7) w art. 23a

a) po ust. 2 dodaje się 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku wyjazdu lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku gdy marszałek województwa, w sytuacji, o której mowa w ust. 2, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy uchyla decyzję przyznającą świadczenia rodzinne od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń rodzinnych w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, marszałek województwa wydaje decyzję w sprawie świadczeń rodzinnych zgodnie z art. 21 od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń rodzinnych w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”,

c) ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9. Marszałek województwa ustala i dochodzi zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych

w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przepis art. 30 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku zwrotu przez instytucję państwa, o którym mowa w ust. 1, nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, marszałek województwa może umorzyć pozostałą kwotę nienależnie pobranych świadczeń łącznie z ustawowymi odsetkami w całości lub w części, w szczególności jeśli pozostała kwota wynika z różnicy kursowej.”;

8) w art. 24:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.”,

b) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. W przypadku utraty ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności i ponownego ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności stanowiącego kontynuację poprzedniego orzeczenia, prawo do

świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności ustala się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął termin ważności poprzedniego orzeczenia, jeżeli osoba spełnia warunki uprawniające do nabycia tych świadczeń oraz:

- 1) złożyła wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności w terminie miesiąca od dnia utraty ważności poprzedniego orzeczenia i
- 2) złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności w terminie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia.”,

c) uchyla się ust. 3b;

9) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„24a.1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

2. W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

3. W przypadku gdy przyczyną niedostarczenia wymaganego dokumentu przez osobę składającą wniosek jest niewydanie dokumentu przez właściwą instytucję w ustawowo określonym, w odrębnych przepisach, terminie oraz osoba może to udokumentować, świadczenia przysługują począwszy od miesiąca, w którym wniosek został złożony.”;

11) w art. 30:

a) w ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) świadczenia rodzinne przyznane na podstawie decyzji, której następnie stwierdzono nieważność z powodu jej wydania bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa albo świadczenie rodzinne przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono prawa do świadczenia rodzinnego.”,

b) uchyla się ust. 2a,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kwoty świadczeń rodzinnych, o których mowa w ust. 2, podlegają zwrotowi łącznie z ustawowymi odsetkami na rachunek bankowy wskazany przez organ właściwy. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń rodzinnych do dnia spłaty.”,

d) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. W przypadku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w formie czeku, nie realizuje się czeku, gdy kwota zwrotu jest niższa niż koszty obsługi czeku.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1412, Nr 245, poz. 1775 i Nr 249, poz. 1825 oraz z 2007 r. Nr 109, poz. 747.

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych wynika przede wszystkim z uznania przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 23 października 2007 r. (sygn. akt P 28/07) za niekonstytucyjny art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), w zakresie w jakim dotyczy ustalania uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ww. ustawy w obecnym brzmieniu, prawo do wszystkich świadczeń rodzinnych, w tym zasiłku pielęgnacyjnego, ustala się począwszy od miesiąca złożenia wniosku. Do wniosku należy dołączyć orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności wydawane przez powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Przepisy nie przewidują szczególnego trybu ustalania po raz pierwszy prawa do zasiłku pielęgnacyjnego w przypadku długotrwałej procedury związanej z uzyskaniem orzeczenia. Rozwiązanie uwzględniające długotrwałość oczekiwania na orzeczenie przewidują dopiero przepisy dotyczące kontynuacji pobierania zasiłku pielęgnacyjnego.

Tryb uzupełniania niepełnej dokumentacji stosowany w przypadkach niedostarczenia wraz z wnioskiem o zasiłek pielęgnacyjny odpowiedniego orzeczenia reguluje art. 12 § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 2 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. Nr 105, poz. 881, z późn. zm.). Zdaniem Trybunału kwestia ta powinna być uregulowana w ustawie, a nie w akcie niższej rangi, jakim jest rozporządzenie.

Trybunał zwrócił także uwagę na problem ogólny dotyczący sytuacji, gdy przyznanie prawa do każdego świadczenia rodzinnego zależy od urzędowego stwierdzenia w innym postępowaniu okoliczności uzasadniających uprawnienie do tego świadczenia. Jednak kwestia ta nie może być rozwiązana jednolicie.

O ile za dopuszczalną należy uznać możliwość wypłaty za okres wsteczny zasiłku pielęgnacyjnego, do którego uprawnienie nie zależy od dochodu, to nie ma praktycznej możliwości ustalenia prawa do innych świadczeń rodzinnych – zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego, których nabycie zależy od dochodu uzyskanego przez rodzinę w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, a „urzędowe stwierdzenie innych okoliczności” jest zaledwie jednym z wielu warunków, które muszą być spełnione.

Ponadto w projekcie doprecyzowuje się niektóre przepisy oraz wprowadza drobne zmiany redakcyjne.

W art. 5 w ust. 5 i 7 wprowadzono zmiany doprecyzowujące. Ostatnią nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych zmienione zostało brzmienie definicji instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, co spowodowało, że art. 5 ust. 5 ustawy stał się przepisem martwym, a ust. 7 wymagał dostosowania.

Zmiany w art. 5 ust. 8 i 9 mają na celu wyeliminowanie wątpliwości, w jaki sposób ustalany jest dochód z gospodarstwa rolnego. Dzięki zaproponowanemu brzmieniu nie będzie wątpliwości, że dochód z hektara przeliczeniowego ma charakter ryczałtowy i ustalanie jego wysokości nie zależy od faktycznego uprawiania gospodarstwa.

W art. 7 pkt 6, art. 15b ust. 4, art. 16 ust. 5a i art. 17 ust. 5 pkt 5 zawarto regulacje mające na celu wyeliminowanie sytuacji, w których członek rodziny nabędzie uprawnienie do świadczeń rodzinnych (np. z tytułu urodzenia się dziecka) wyłącznie na podstawie ustawodawstwa innego państwa oraz będzie starał się o przyznanie takich świadczeń (np. z tytułu urodzenia się dziecka) również w Polsce. Przepis ten pozwoli na wykluczenie sytuacji, w której członek rodziny nabywa jednocześnie uprawnienie do świadczeń w dwóch państwach (wyłącznie na podstawie przepisów krajowych tych państw), oraz zapobiegnie możliwości kumulacji tych świadczeń – np. z tytułu urodzenia się dziecka, a tym samym ich podwójnego pobierania.

Zmiany w art. 10 ust. 5 pkt 4 i art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. b umożliwią pobieranie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego lub świadczenia pielęgnacyjnego, w przypadku gdy dziecko, które jest formalnie umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w związku z feriami szkolnymi czy chorobą dziecka faktycznie przebywa w domu.

Zmiana art. 15b ust. 3 ma na celu wyeliminowanie z grona osób uprawnionych do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka osób, które stały się opiekunami prawnymi ubezwłasnowolnionej osoby pełnoletniej.

Regulacje zawarte w art. 16 ust. 1 i 5 są związane z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 2007 r. Zmiany te doprecyzowują, że zasiłek pielęgnacyjny przysługuje wyłącznie osobom legitymującym się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności albo osobom powyższej 75. roku życia.

W nowelizowanym art. 17 wprowadzono rozwiązania dotyczące wliczania do składu rodziny dziecka, na które rodzic pobiera świadczenie pielęgnacyjne, także w sytuacji, gdy dziecko to posiada własne dziecko, mające na celu doprecyzowania przepisów, które obecnie budzą szereg wątpliwości. Ze względu na interesy osób wychowujących dzieci niepełnosprawne, przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych wprowadzono wyjątek od zasady, wynikający z zawartej w art. 3 pkt. 16 ustawy definicji „rodziny”, że do składu rodziny nie wlicza się dziecka, które posiada własne dziecko. W przypadku świadczenia pielęgnacyjnego, mając na uwadze jego specyfikę, posiadanie dziecka przez niepełnosprawne dziecko nie będzie pozbawiało rodzica do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na nie, czego konsekwencją będzie wliczanie tego dziecka do składu rodziny przy ustalaniu dla rodzica prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zmiany w art. 23a ust. 5 i 6 są podyktowane koniecznością doprecyzowania obecnego brzmienia art. 23a ust. 5 i 6 w oparciu o przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz wyjaśnienia wątpliwości zgłaszanych przez realizatorów świadczeń odnośnie interpretacji powyższych

zapisów, w szczególności w części dotyczącej realizacji decyzji marszałka oraz ustalenia okresu, za który organy właściwe powinny uchylić swoje decyzje, w związku z podleganiem członka rodziny pod ustawodawstwo innego państwa członkowskiego, w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W art. 23a doprecyzowano ust. 9 w celu usunięcia wątpliwości, który organ ma ustalać nienależnie pobrane świadczenia rodzinne związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

Zmiana art. 23a ust. 10 i uchylenie art. 30 ust. 2a mają na celu doprecyzowanie oraz uszczegółowienie obecnego zapisu ust. 10, w przypadku kiedy świadczenia nienależnie pobrane w Polsce zostaną zwrócone przez instytucję innego państwa członkowskiego, a pozostała po zwrocie kwota nienależnie pobranych świadczeń będzie wynikać w szczególności z różnic kursowych. Jednocześnie, ponieważ świadczenia te zostały potrącone ze świadczeń wypłacanych w innym państwie członkowskim, przepis ten zapobiega pokrzywdzeniu obywateli posiadających prawo do świadczeń rodzinnych w innym państwie, przed podwójnym dochodzeniem świadczeń nienależnie pobranych, które zostały już zwrócone przez instytucję innego państwa. Obecny przepis art. 30 ust. 2a, w przypadku zwrotu świadczeń zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, nie uznawał wypłaconych świadczeń za nienależnie pobrane.

Przepis art. 24 oraz dodany art. 24a wprowadzają szczególne zasady nabywania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego oraz innych świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności oraz wprowadzeniu przepisów dotyczących uzupełnienia dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o odpowiednie świadczenia rodzinne. Rozwiązania te korelują z wyżej wskazanym wyrokiem TK. Zasady nabywania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego oraz innych świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności zostały skonstruowane inaczej niż zasady nabywania prawa do pozostałych świadczeń rodzinnych. Zgodnie z generalną zasadą wyrażoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy, prawo do świadczeń rodzinnych jest ustalane od miesiąca złożenia wniosku do końca okresu zasiłkowego. W przypadku zasiłku

pielęgnacyjnego i innych świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności uwzględniony został szczególny charakter tych świadczeń, których nabycie uzależnione jest od posiadania odpowiedniego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydawanego przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności. Jeżeli więc strona nie złoży wniosku wraz z dokumentacją, ponieważ nie posiada jeszcze odpowiedniego orzeczenia o niepełnosprawności, to może wniosek złożyć dopiero wtedy, gdy otrzyma orzeczenie, a zasiłek zostanie jej wypłacony za okres wsteczny. W art. 24 ust. 2a została ustalona więc zasada nabywania po raz pierwszy prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, uwzględniająca możliwość opóźnienia w wydawaniu przez powiatowy zespół odpowiedniego orzeczenia. W art. 24 w ust. 3a ustawy zostały określone zasady nabywania prawa do rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności w przypadku kontynuacji ich pobierania. Rozwiązanie to umożliwia nabycie prawa do świadczeń za okres wsteczny, w przypadku gdy między utratą ważności jednego orzeczenia, a wydaniem nowego orzeczenia nastąpiła przerwa. W związku z tym przepisy ust. 2a i 3a wprowadzone do art. 24 ustawy mają charakter szczególny względem pozostałych przepisów dotyczących sposobu ustalania prawa do świadczeń rodzinnych. W art. 24a ustawy znalazły się przepisy dotyczące uzupełniania dokumentacji. Odnoszą się one do wszystkich świadczeń rodzinnych, a więc także mogą mieć zastosowanie do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności, gdy strona złoży wniosek do urzędu gminy bez właściwej dokumentacji.

Zmiany w art. 30 polegają na rozszerzeniu katalogu nienależnie pobranych świadczeń oraz mają na celu usunięcie wątpliwości zgłaszanych przez gminy w związku z ostatnią nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także polegają na wprowadzeniu bardziej precyzyjnego sposobu naliczania odsetek. Przed nowelizacją kwoty zwracanych świadczeń nienależnie pobranych były wpłacane przez osoby zobowiązane na rachunek wskazany przez organ właściwy – często był to rachunek wyodrębniony dla tych celów. Było to związane z zapewnieniem przejrzystości ewidencjonowania tych wpływów pieniężnych. Proponowana zmiana ma na celu przywrócenie stanu prawnego sprzed nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych – tak, by organy

właściwe same decydowały, na jaki rachunek bankowy osoby zobowiązane mają wpłacać kwoty z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Ponadto doprecyzowuje się sposób naliczania odsetek od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wyraźnie wskazując, do kiedy mają być one naliczane.

W tym przepisie wprowadzone zostało również rozwiązanie dotyczące realizacji czeku, gdy kwota zwrotu jest niższa niż koszty obsługi czeku.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Zmiana ustawy dotyczy świadczeniobiorców, tj. osób wychowujących dzieci oraz osób niepełnosprawnych.

Ustawa dotyczy także podmiotów realizujących świadczenia rodzinne, tj. wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast, oraz w przypadku stosowania przepisów o koordynacji przepisów zabezpieczenia społecznego marszałków województw.

2. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Skutki finansowe dla budżetu państwa spowoduje zmiana warunków nabycia zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Aktualnie z dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego korzysta ok. 130 tys. osób. Szacuje się, że na skutek proponowanej w projekcie zmiany warunków nabycia prawa do tego świadczenia liczba uprawnionych zwiększy się ogółem o ok. 200 osób, (rodzice dzieci umieszczonych w placówkach zapewniających całodobową opiekę funkcjonujących na podstawie ustawy o systemie oświaty, tj. w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych,

ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych) na ok. 19 tys. dzieci umieszczonych w tych placówkach.

Szacuje się, że przewidywana zmiana spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa w skali roku o ok. 990 tys. zł (łącznie z kosztami obsługi).

Aktualnie ze świadczeń pielęgnacyjnych korzysta ok. 58,5 tys. osób. Szacuje się, że na skutek proponowanej w projekcie zmiany warunków nabycia prawa do tego świadczenia liczba uprawnionych zwiększy się ogółem o ok. 3 800 osób, (rodzice dzieci umieszczonych w placówkach zapewniających całodobową opiekę, funkcjonujących na podstawie ustawy o systemie oświaty, tj. w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych) na ok. 19 tys. dzieci umieszczonych w tych placówkach.

Szacuje się, że przewidywana zmiana spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa w skali roku o ok. 21 201,65 tys. zł (łącznie z kosztami obsługi).

Wprowadzenie powyższych zmian spowoduje łącznie wzrost wydatków budżetu państwa w skali roku o ok. 22 191,65 tys. zł (łącznie z kosztami obsługi).

Sfinansowanie powyższych dodatkowych wydatków będzie możliwe w ramach dotacji celowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2008 w budżetach wojewodów z przeznaczeniem na świadczenia rodzinne, zaliczkę alimentacyjną oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz w rezerwie celowej z przeznaczeniem na realizację świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- b) rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorstw, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana ustawa nie wywiera wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Ustawa nie dotyczy problematyki będącej przedmiotem uregulowania przepisami Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został poddany konsultacjom z partnerami społecznymi:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
- 5) Konfederacją Pracodawców Polskich;
- 6) Konfederacją Pracodawców Prywatnych;
- 7) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
- 8) Business Centre Club;
- 9) Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

Żaden z partnerów społecznych nie zgłosił uwag.

Działalność lobbingsowa

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej.

Brak było podmiotów wyrażających zainteresowanie pracami nad projektem ustawy.

Konsultacje międzyresortowe

Projekt ustawy został poddany konsultacjom międzyresortowym oraz przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wszystkie uwagi zgłoszone przez poszczególne resorty zostały uzgodnione.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego nie przedstawiła opinii w terminie 30 dni, co zgodnie z art. 8 ust. 3 w zw. z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759), oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU**

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/418 /08/DP/jf

Warszawa, dnia 4 kwietnia 2008 r.

**Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych, sporządzona na podstawie art. 9 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

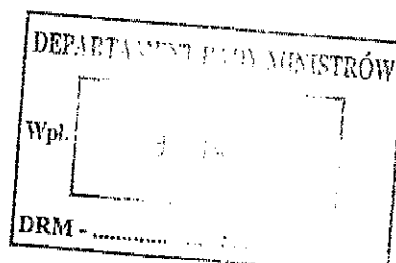
W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (pismo nr RM-10-53-08) pozwalam sobie wydać następującą opinię:

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2008-04-07